

Sygn. akt III UK 19/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania W. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

o zasiłek chorobowy - zwrot nienależnie pobranego świadczenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 maja 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyśle

z dnia 17 października 2014 r., sygn. akt III Ua 19/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Przemyśle wyrokiem z 17 października 2014 r., III Ua 19/14 oddalił apelację W.S. od wyroku Sądu Rejonowego w Przemyśle z 1 kwietnia 2014 r., IV U 13/14 w sprawie z odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (organ rentowy) zobowiązującej do zwrotu pobranych świadczeń z tytułu zasiłku chorobowego za okresy wyliczone w decyzji.

Oddalając apelację Sąd drugiej instancji miał na względzie, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego tylko sporadyczne, wymuszone czynności w pewnych okolicznościach zmuszające osobę przebywającą na zwolnieniu lekarskim do aktywności zawodowej, mogą usprawiedliwiać zachowanie prawa do zasiłku chorobowego. W świetle poczynionych w sprawie ustaleń nie można mówić o

sporadyczności aktywności zawodowej wnioskodawcy w czasie przebywania na zwolnieniach lekarskich. Wnioskodawca nie wykonywał co prawda prac fizycznych, ani nie był obecny na budowach prowadzonych przez jego przedsiębiorstwo, jednakże w okresach zwolnień lekarskich wykonywał szereg innych czynności, poza podpisywaniem dokumentów przygotowanych przez biuro podatkowe. Wnioskodawca akceptował dokumentację finansową, korespondencję, dokumentację związaną z zawartymi umowami, zapoznawał się z dokumentacją projektową, wystawiał i podpisywał faktury, podpisywał umowy z dostawcami energii oraz pracownikami. Ustalenia te doprowadziły Sąd drugiej instancji do konkluzji, że w okresach pobierania zasiłków chorobowych wnioskodawca w niezmnieszonej zakresie prowadził działalność gospodarczą.

Wnioskodawca zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu skargą kasacyjną w całości. Wnosząc o przyjęcie skargi do rozpoznania powołał się na potrzebę „wykładni podstawy faktycznej i formalnej do stosowania przepisu art. 17 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a w szczególności rozważenie zagadnienia, że skoro oparty na tym przepisie zaskarżony wyrok skutkuje wykreowaniem obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia bez weryfikacji i odniesienia do stanu faktycznego sprawy, to przeczy w istocie podstawowym cechom aktu administracyjnego”. Ponadto wnioskodawca podnosi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdyż judykatura dopuszcza wymuszoną okolicznościami, jak w niniejszej sprawie, aktywność zawodową usprawiedliwiające zachowanie prawa do zasiłku chorobowego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy stwierdza, że skarga kasacyjna wnioskodawcy nie jest oczywiście uzasadniona. Wbrew wywodom skargi kasacyjnej w zaskarżonym wyroku zastosowano art. 17 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w sposób zgodny z poglądami prawnymi wyrażonymi w wyrokach Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2012 r., II UK 186/11, z 3 marca 2010 r.,

III UK 71/09 oraz z 9 października 2006 r., II UK 44/06. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że możliwość uznania, że nie dochodzi do utraty prawa do zasiłku chorobowego w przypadku aktywności zmierzającej do osiągnięcia zarobku w czasie pobierania tego zasiłku, występuje tylko wówczas, gdy ma ona charakter incydentalny i wymuszony okolicznościami (wyroki Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2002 r., II UKN 710/00; 7 października 2003 r., II UK 76/2003; 20 stycznia 2005 r., I UK 154/04; 9 października 2006 r., II UK 44/06; 15 czerwca 2007 r., II UK 223/06; 11 grudnia 2007 r., I UK 145/07; 6 lutego 2008 r., II UK 10/07; 5 czerwca 2008 r., III UK 11/08; 3 października 2008 r., II UK 26/08; 6 maja 2009 r., II UK 359/08). W wyroku Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2012 r., II UK 186/11 przyjęto, że aktywność zawodowa ograniczająca się do wykonywania sporadycznych czynności zarządzających, polegająca na samym podpisywaniu faktur przygotowanych przez zatrudnionych pracowników, nie przesądza o wykonywaniu pracy zarobkowej. Jednakże z ustaleń Sądu drugiej instancji wynika dla Sądu Najwyższego, że aktywność wnioskodawcy nie była, w odniesieniu do czynności zarządzających, sporadyczna, ani ograniczona do czynności nagłych, niezbędnych do utrzymania prowadzonej działalności. W świetle tych ustaleń nieuprawnione jest odwoływanie się do wyroku Sądu Najwyższego z 3 marca 2010 r., III UK 71/09 w kontekście oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, który zapadł w sprawie gdzie odwołujący się przedsiębiorca ustanowił pełnomocników do prowadzenia spraw przedsiębiorstwa w czasie jego nieobecności i incydentalnie podpisywał dokumenty przygotowane przez pracowników.

Nie zachodzi również potrzeba przyjęcia skargi kasacyjnej z uwagi na potrzebę wykładni art. 17 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W uzasadnieniu wniosku nie przedstawiono w tym zakresie żadnych poważnych wątpliwości interpretacyjnych, jakie miałyby wywoływać ten przepis. Nie przywołano także argumentacji, z której wynikałoby, że wykładnia tego przepisu wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądowym. Pełnomocnik wnioskodawcy ograniczył się tylko do sformułowania wniosku odwołującego się do treści art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., bez wsparcia tego wniosku jakąkolwiek juretryczną argumentacją nawiązującą do tej przesłanki tzw. przedsądu, o której mowa w tym przepisie. Powołanie się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na art.

398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, jaki przepis prawa wywołuje poważne wątpliwości interpretacyjne oraz na czym te wątpliwości polegają. W przypadku, gdy poważne wątpliwości wykładnicze mają oparcie w rozbieżnościach interpretacyjnych w orzecznictwie sądowym, niezbędne jest nie tylko przytoczenie tych orzeczeń ale także poddanie wyrażonych w nich zapatrywań juretrycznej analizie. Do uczynienia zadość wymogom art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie wystarcza samo postawienie ogólnych kwestii, na które pełnomocnik wnoszącego skargę nie próbuje odpowiedzieć (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 października 2014 r., I UK 146/14). Niezależnie od powyższego, przepis art. 17 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych został już zinterpretowany w przywołanych powyżej wyrokach Sądu Najwyższego, zaś Sąd drugiej instancji – jak stwierdzono powyżej – zastosował go w sposób zgodny z wykładnią przyjętą w tych rozstrzygnięciach.

Mając powyższe na uwadze, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.